

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P8_TA(2016)0504

Εργαλεία της ΚΓΠ για τη μείωση της αστάθειας των τιμών στις αγορές γεωργικών προϊόντων

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2016 σχετικά με τα εργαλεία της ΚΓΠ για τη μείωση της αστάθειας των τιμών στις γεωργικές αγορές (2016/2034(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τους κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που ορίζουν την κοινή γεωργική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - έχοντας υπόψη τη μελέτη του Μαρτίου 2016 που διενεργήθηκε για την Επιτροπή Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου με τίτλο «State of Play of Risk Management Tools Implemented by Member States during the period 2014-2020: National and European Frameworks» (Τρέχουσα κατάσταση των εργαλείων διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόστηκαν από τα κράτη μέλη κατά την περίοδο 2014-2020: εθνικά και ευρωπαϊκά κανονιστικά πλαίσια).
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 52 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Προϋπολογισμών (A8-0339/2016),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αστάθεια και η μεταβλητότητα των τιμών ανέκαθεν χαρακτήριζαν τις γεωργικές αγορές, και κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών έχουν καταστεί, λόγω της ταχείας αλληλουχίας κρίσεων στη ζήτηση, την προσφορά και την τιμή, το διαρθρωτικό χαρακτηριστικό της γεωργίας τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η γεωργία οφείλει να δώσει απάντηση στο μείζον πρόβλημα της αύξησης του παγκόσμιου πληθυσμού, ενώ ακόμη και σήμερα μια σημαντική μερίδα των κατοίκων του πλανήτη εξακολουθεί να υποσιτίζεται, και ότι η αστάθεια των αγορών γεωργικών προϊόντων απέναντι στις διακυμάνσεις της παραγωγής ή στις ανισορροπίες μεταξύ προσφοράς και ζήτησης θα συνεχίσει να αυξάνεται·

- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κλιματική αλλαγή και τα παράσιτα των καλλιεργειών επηρεάζουν αρνητικά τα επίπεδα της γεωργικής παραγωγής, και οι εκδηλώσεις της κλιματικής αλλαγής, όπως η ξηρασία και οι πλημμύρες συμβάλλουν στην αστάθεια των τιμών·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μακροοικονομικές προϋποθέσεις ενδέχεται να παίζουν βασικό ρόλο στην αστάθεια των τιμών, μεταξύ αυτών και διαρθρωτικοί παράγοντες όπως οι συναλλαγματικές ισοτιμίες, οι τιμές της ενέργειας και των λιπασμάτων, τα επιτόκια και η κερδοσκοπία στις αγορές γεωργικών προϊόντων·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι εκτός της ΕΕ οι σημαντικότεροι παγκόσμιοι συντελεστές στις αγορές γεωργικών προϊόντων χαράσσουν πολιτικές που αποσκοπούν στον περιορισμό της αστάθειας των τιμών και ότι στην ομάδα G20 για την γεωργία έχουν επίσης αναληφθεί δεσμεύσεις για την αντιμετώπιση του ζητήματος, στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης, με την ανάληψη δράσης για την καταπολέμηση των αρνητικών επιπτώσεων που έχει η υπερβολική αστάθεια των τιμών των γεωργικών πρώτων υλών στην επισιτιστική ασφάλεια·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι σε διαφορετικές περιοχές ανά τον κόσμο εφαρμόζονται διαφορετικά μοντέλα παραγωγής και προβλέπονται διαφορετικά μέτρα όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και την ορθή μεταχείριση των ζώων, πράγμα που μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο κόστος παραγωγής, και ότι οι ευρωπαίοι γεωργοί πρέπει να είναι ανταγωνιστικοί στην παγκόσμια αγορά·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αστάθεια των τιμών των γεωργικών προϊόντων μπορεί να ενταθεί από πολιτικές επιλογές όπως η επιβολή εμπορικού αποκλεισμού·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν διαθέτει ένα πραγματικό δίκτυο ασφαλείας για την αναχαίτιση της αστάθειας των τιμών στις αγορές, γεγονός που αποθαρρύνει έντονα τους γεωργούς από τη συνέχιση της γεωργικής τους δραστηριότητας στην επικράτεια της ΕΕ·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άνοιγμα των αγορών και οι επιλογές που οδήγησαν στην παγκοσμιοποίηση της οικονομίας κατά τις τελευταίες δεκαετίες, ιδίως χάρη στην ώθηση των συμφωνιών του ΠΟΕ ή διμερών εμπορικών συμφωνιών, επέτρεψαν μια μεγαλύτερη ρευστότητα στις αγορές αλλά συνέβαλαν επίσης στην ενίσχυση του φαινομένου της αστάθειας των τιμών στη γεωργία·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γεωργοί αντιμετωπίζουν αυξανόμενο κόστος παραγωγής και αύξηση του γεωργικού χρέους, και λαμβάνοντας υπόψη ότι 2,4 εκατομμύρια γεωργικές εκμεταλλεύσεις στην ΕΕ εξαφανίστηκαν μεταξύ 2005 και 2010, με αποτέλεσμα την απώλεια μεγάλου αριθμού θέσεων εργασίας σε αγροτικές περιοχές·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αγορές γεωργικών προϊόντων, ως σημείο συνάντησης της προσφοράς και της ζήτησης, είναι εκ φύσεως ασταθείς, ότι η παρουσία οικονομικών συντελεστών τείνει να ενισχύσει την αστάθεια αυτή και ότι η μικρή ευελιξία της παγκόσμιας ζήτησης σε τρόφιμα απέναντι στην προσφορά γεωργικών προϊόντων συντείνουν σε έναν πολλαπλασιαστικό αντίκτυπο των πραγματικών ή εικαζόμενων ανισορροπιών στους συντελεστές της αγοράς, πράγμα που έχει ενίοτε αστραπιαίες συνέπειες στις τιμές των γεωργικών προϊόντων·

- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρηματιστηριοποίηση της παγκόσμιας οικονομίας και το συνακόλουθο κερδοσκοπικό παιχνίδι έχουν δυνητικά συνέπειες στις αγορές γεωργικών προϊόντων και ενδέχεται να συμβάλλουν στην αύξηση της ανισορροπίας τους και της αστάθειας των τιμών, με αποτέλεσμα οι γεωργικές πρώτες ύλες να χρησιμοποιούνται πλέον ως απλά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού· όπως κατέδειξαν οι τρομερές εξεγέρσεις πεινασμένων το 2008, η υπέρμετρη αυτή χρηματιστηριοποίηση μπορεί να αποβεί καταστροφική και είναι ηθικά καταδικαστέα όταν απειλεί την επισιτιστική ασφάλεια των πλέον υποσιτιζόμενων και φτωχότερων πληθυσμών του πλανήτη·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη την ευθύνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να συμβάλλει στην επισιτιστική ασφάλεια στην Ευρώπη και στην ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών γεωργών και καλλιεργητών κηπευτικών στην παγκόσμια αγορά·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τομέας της γεωργίας και των γεωργικών προϊόντων διατροφής είναι σημαντικός για την οικονομία της ΕΕ και έχει τη δυνατότητα να συμβάλει στη βιώσιμη ανάπτυξη·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αστάθεια των τιμών προκαλεί έντονη αβεβαιότητα στους παραγωγούς και στους καταναλωτές, ενώ οι παραγωγοί βλέπουν, σε περίπτωση χαμηλών τιμών, τα έσοδά τους, την επενδυτική τους ικανότητα και, κατά συνέπεια, τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δραστηριοτήτων τους να απειλούνται και παράλληλα η δυνατότητα των καταναλωτών να σιτιστούν και να έχουν πρόσβαση σε βασικά αγαθά μπορεί να υπονομεύεται από τις υψηλές τιμές των γεωργικών προϊόντων διατροφής, με αποτέλεσμα να προκαλούνται καταστάσεις κρίσης·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αστάθεια των τιμών είναι επιζήμια για την γεωργική δραστηριότητα και τους κλάδους των γεωργικών προϊόντων διατροφής, πράγμα που αποβαίνει σε βάρος των επενδύσεων, της ανάπτυξης και της απασχόλησης, ενώ μπορεί επίσης να πλήξει με ακόμη μεγαλύτερη σφοδρότητα τον εφοδιασμό των καταναλωτών, την επισιτιστική ασφάλεια και την ομαλή λειτουργία της ΚΓΠ·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αστάθεια των τιμών επηρεάζει την ικανότητα των αγροτών να επενδύουν και να δημιουργούν απασχόληση, γεγονός που αποθαρρύνει τον εκσυγχρονισμό, την καινοτομία, τους νέους γεωργούς και την ανανέωση των γενεών·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιώσιμη γεωργία ως πηγή τροφίμων υψηλής ποιότητας μπορεί να διασφαλιστεί μόνο αν οι γεωργοί λαμβάνουν κατάλληλη τιμή στο αγρόκτημα, η οποία να καλύπτει ολόκληρο το κόστος της βιώσιμης παραγωγής·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο πλαίσιο της «ψηφιακής επανάστασης», η μεγαλύτερη διαφάνεια στις ευρωπαϊκές αγορές και η έγκαιρη πρόσβαση σε πληροφορίες μπορεί να συμβάλει, μεταξύ άλλων εργαλείων, στον περιορισμό της αστάθειας των αγορών και των τιμών μέσω της βελτιωμένης και πιο αντικειμενικής πρόσβασης των οικονομικών φορέων στην ανάπτυξη των γεωργικών αγορών, συμβάλλοντας στην εξασφάλιση καλύτερης προστασίας των εισοδημάτων των γεωργών και στην πάταξη της κερδοσκοπίας στην αγορά γεωργικών προϊόντων·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΚΓΠ, όπως μεταρρυθμίστηκε το 2013, περιλαμβάνει εργαλεία για τη διαχείριση των κινδύνων στο πλαίσιο της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη, και λαμβάνοντας υπόψη ότι μόνο το 2% του προϋπολογισμού του δεύτερου

πυλώνα και το 0,4% του προϋπολογισμού της ΚΓΠ δαπανώνται σήμερα για τα εν λόγω εργαλεία·

Τρέχουσα κατάσταση και στόχοι

1. εκτιμά ότι η έκθεση των αγροτών στην αστάθεια των τιμών θα βαίνει αυξανόμενη για διάφορους λόγους όπως η αστάθεια και οι ατέλειες των γεωργικών αγορών, η παγκοσμιοποίηση και η αύξηση της πολυπλοκότητας των αγορών γεωργικών προϊόντων, η έντονη διακύμανση της προσφοράς εξαιτίας της κλιματικής αστάθειας, η αύξηση των υγειονομικών κινδύνων και οι αβέβαιες ισορροπίες στον επισιτιστικό τομέα·
2. θεωρεί αναγκαίο να υιοθετήσει μια πιο τολμηρή και συνεκτική πολιτική, με στοχευμένα μέσα σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο, προκειμένου να διασφαλιστεί η πολυλειτουργική, βιώσιμη γεωργική παραγωγή σε όλη την Ένωση σε συνδυασμό με δίκαιες και αποδοτικές τιμές, μειώνοντας τις αρνητικές επιπτώσεις για τους παράγοντες εκείνους του τομέα που είναι περισσότερο εκτεθειμένοι στην αστάθεια των τιμών·
3. διαπιστώνει ότι όλοι οι κλάδοι της γεωργίας δεν είναι εξίσου εκτεθειμένοι στην αστάθεια των τιμών και ότι η εμβέλεια των εργαλείων των δημόσιων πολιτικών ή των στρατηγικών άμβλυνσης των οικείων παραγόντων πρέπει να είναι προσαρμοσμένη σε κάθε τομέα και στους πραγματικούς, σημερινούς και μελλοντικούς, κινδύνους που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι αγρότες·
4. διαπιστώνει ότι, ενώ η Ευρωπαϊκή Ένωση μειώνει τη στρατηγική υποστήριξή της στη γεωργία, οι ανταγωνιστές της στην παγκόσμια αγορά, κυρίως οι Ηνωμένες Πολιτείες, η Βραζιλία και η Κίνα, διαθέτουν ένα πολύ σημαντικό και αυξανόμενο δημόσιο προϋπολογισμό για την ανάπτυξη νέων μοντέλων πολιτικής για την αντιμετώπιση κινδύνων και την πρόβλεψη μέσων για την προστασία των γεωργών τους από τις συνέπειες της αστάθειας των τιμών·
5. επισημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η μόνη γεωργική δύναμη που στηρίζει τη γεωργική πολιτική της σε αποσυνδεδεμένες από την παραγωγή ενισχύσεις ενώ ταυτόχρονα καταργεί, με την πάροδο των ετών, τις στρατηγικές της ενισχύσεις στην γεωργία·
6. επισημαίνει ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες, στο νομοσχέδιο για τη γεωργία του 2014 (Farm Bill 2014), έχουν αναπτύξει ειδικά ασφαλιστήρια συμβόλαια για διάφορους γεωργικούς τομείς·
7. επισημαίνει ότι η ΚΓΠ έχει εξελιχθεί σταθερά κατά τις τελευταίες δεκαετίες, ενώ οι βασικοί στόχοι της για διασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για τους γεωργούς και σταθερό και ασφαλή εφοδιασμό τροφίμων σε προσιτές τιμές για τους καταναλωτές παραμένουν σε ισχύ·
8. τονίζει, εν προκειμένω, το γεγονός ότι μια ευρωπαϊκή κοινή πολιτική έχει αποφασιστική σημασία για έναν τομέα που είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας και της ασφάλειας των τροφίμων και που διαδραματίζει καίριο ρόλο για τη χρήση των φυσικών πόρων και την βιώσιμη οικονομική και περιβαλλοντική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών·

9. υπογραμμίζει τη σημασία της χρήσης συνεργειών μεταξύ της ΚΓΠ και άλλων πολιτικών της ΕΕ·
10. σημειώνει ότι οι πλέον πρόσφατες μεταρρυθμίσεις της ΚΓΠ έχουν σχεδόν πλήρως αποσυνδέσει τις άμεσες ενισχύσεις από την παραγωγή, έχουν συνεχίσει τη διαδικασία της σύγκλισης των άμεσων ενισχύσεων και έχουν ενσωματώσει τους κοινωνικούς και, ιδίως, τους περιβαλλοντικούς προβληματισμούς σε μεγαλύτερο βαθμό·
11. σημειώνει με ανησυχία τη μείωση, με την πάροδο των ετών, των πόρων της ΚΓΠ, ιδίως αυτών που ενεργοποιούνται για δράσεις υπαγόμενες στην κοινή οργάνωση των αγορών (ΚΟΑ), ανοίγοντας την προοπτική της επανεθνικοποίησης της ΚΓΠ και υπονομεύοντας τις δίκαιες συνθήκες και τους ίσους όρους ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά της ΕΕ·
12. τονίζει ότι τα μέσα ετήσια εισοδήματα των αγροτών της ΕΕ έχουν παραμείνει στάσιμα ή έχουν υποχωρήσει κατά τα τελευταία 10 έτη, ενώ το κόστος παραγωγής αυξάνεται συνεχώς, με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση του αριθμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, με την απειλή της απώλειας πολλών θέσεων εργασίας στις αγροτικές περιοχές·
13. θεωρεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να χρησιμοποιεί όλα τα δημοσιονομικά περιθώρια ελιγμών που έχει στη διάθεσή της στο πλαίσιο της ενιαίας ΚΟΑ·
14. εκφράζει την απογοήτευσή του για τον πολύ βραδύ ρυθμό υλοποίησης των εργαλείων της ενιαίας ΚΟΑ για τη μείωση των επιβλαβών επιπτώσεων της αστάθειας των τιμών και τη διαχείριση της αποδιοργάνωσης της αγοράς·
15. τονίζει ότι τα περισσότερα μέσα διαχείρισης των κινδύνων, ταμεία αλληλοβοήθειας, εργαλεία σταθεροποίησης των εισοδημάτων και ασφαλιστικά εργαλεία, τα οποία χορηγήθηκαν στα πλαίσια προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης εφαρμόζονται άνισα και με περιορισμένη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό·
16. συνιστά, ως εκ τούτου, να ενισχυθούν τα υφιστάμενα μέτρα του δεύτερου πυλώνα, προκειμένου να προωθηθεί η ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής γεωργίας και να επιδιωχθεί η στενότερη συμμετοχή των οργανώσεων παραγωγών στη διαδικασία εφαρμογής·
17. ζητεί από την Επιτροπή να εκπονήσει εμπεριστατωμένη ανάλυση για τα αίτια της περιορισμένης χρήσης των διαθέσιμων εργαλείων στο πλαίσιο του δεύτερου πυλώνα της ΚΓΠ και της μη βέλτιστης υλοποίησης της ενιαίας ΚΟΑ, με σκοπό την αναθεώρηση των σχετικών διατάξεων·
18. υπογραμμίζει τη σημασία της διατήρησης των αποσυνδεδεμένων άμεσων ενισχύσεων, σύμφωνα με την ισχύουσα ΚΓΠ, μαζί με το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης, εφόσον αποτελούν αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας και ζωτικής σημασίας συνιστώσα για την εξασφάλιση του εισοδήματος των γεωργών και κάποιας οικονομικής σταθερότητας γι' αυτούς·
19. τονίζει, ωστόσο, ότι η ισχύουσα ΚΓΠ, η οποία στερείται κατάλληλων και αποτελεσματικών εργαλείων, δεν έχει αντιμετωπίσει με επάρκεια τη μεγαλύτερη μεταβλητότητα που έχει παρατηρηθεί στις αγορές γεωργικών προϊόντων, ούτε έχει επιτρέψει στους γεωργούς να ανταποκριθούν στα μηνύματα της αγοράς ή να αναπτύξουν λύσεις για την αντιμετώπιση των μεταβολών των τιμών·

20. καλεί την Επιτροπή να αναλάβει επείγοντως δράση για τη στήριξη του γεωργικού τομέα στις εξόχως απόκεντρες, ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, όπου το κόστος που συνδέεται με την παραγωγή, τη συγκομιδή και την εμπορία προϊόντων εκτός των περιοχών όπου έχουν παραχθεί είναι πολύ υψηλότερο απ' ό, τι σε άλλες περιοχές, και να προβλέψει ειδικούς δείκτες για την ενεργοποίηση μέτρων που θα λειτουργούν ως πλέγμα ασφάλειας για τις αγορές γεωργικών προϊόντων σε αυτές τις περιοχές·
21. θεωρεί ότι η επισιτιστική αυτονομία και ασφάλεια της ΕΕ, καθώς και η ανάπτυξη ενός ανταγωνιστικού και βιώσιμου γεωργικού τομέα σε ολόκληρη την Ένωση που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες των πολιτών, πρέπει να παραμείνουν στρατηγικοί στόχοι για τη μελλοντική ΚΓΠ, ενώ παράλληλα πρέπει να διασφαλιστεί επείγοντως ένα δίκαιο βιοτικό επίπεδο για τους γεωργούς·
22. θεωρεί ότι η βιώσιμη παραγωγή τροφίμων δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς τους ευρωπαϊούς γεωργούς, οι οποίοι βρίσκονται συνεχώς εκτεθειμένοι στην αστάθεια των τιμών και εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη σταθερότητα των αγορών και των τιμών, καθώς και από επαρκείς δημόσιους πόρους και μέτρα για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των οικογενειακών εκμεταλλεύσεων·
23. επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, τον σημαντικό ρόλο των νέων γεωργών και των νεοεισερχόμενων στον κλάδο για την εξασφάλιση του μέλλοντος της ευρωπαϊκής γεωργίας·

Προτάσεις

Οργάνωση των κλάδων και συμβασιοποίηση

24. θεωρεί ότι οι πρωτογενείς παραγωγοί είναι ο πιο αδύναμος κρίκος της τροφικής αλυσίδας, ιδίως λόγω της ολοένα μεγαλύτερης συγκέντρωσης του τομέα και των μεγάλων επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, και πρέπει να τους δίνεται η δυνατότητα να ενώνουν τις δυνάμεις τους σε φορείς όπως οι συνεταιρισμοί, οι οργανώσεις παραγωγών ή οι δικές τους ενώσεις ή διεπαγγελματικές οργανώσεις·
25. καλεί την Επιτροπή να διευκολύνει την τη συμβασιοποίηση προσαρμόζοντας, σύμφωνα με το άρθρο 42 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την πολιτική ανταγωνισμού της ΕΕ στις ειδικές ανάγκες του γεωργικού τομέα, με ενιαίους κανόνες και εφαρμογή σε όλα τα κράτη μέλη· θεωρεί ότι οι στόχοι της ΚΓΠ θα πρέπει να εξακολουθήσουν να υπερισχύουν των κανόνων του ανταγωνισμού και ότι κάθε πρωτοβουλία για την καλύτερη προσαρμογή της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού στις ιδιαιτερότητες του γεωργικού τομέα θα πρέπει να βασίζεται στον ενιαίο κανονισμό ΚΟΑ·
26. τονίζει ότι η διαπραγματευτική ισχύς των παραγωγών πρέπει να ενισχυθεί στην τροφική αλυσίδα, μέσω τυποποιημένων, διαφανών, ισορροπημένων και συλλογικών συμβάσεων, προκειμένου να είναι σε θέση οι γεωργοί να αντιμετωπίσουν τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους, να βελτιώσουν την σταθερότητα του εισοδήματός τους, να δημιουργήσουν προστιθέμενη αξία και να επενδύσουν στην καινοτομία·

27. ζητεί από την Επιτροπή να θεσπίσει ένα ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο δυνάμει του οποίου να απαγορεύονται οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων οι οποίες μπορούν να επιφέρουν αστάθεια των τιμών στις γεωργικές αγορές·
28. τονίζει ότι οι εν λόγω συμβάσεις θα πρέπει να έχουν επαρκή διάρκεια και να καθορίζουν τις τιμές, τις προθεσμίες πληρωμής και άλλους όρους για την προμήθεια γεωργικών προϊόντων·
29. θεωρεί ότι οι γεωργοί στους διάφορους γεωργικούς τομείς θα πρέπει να μπορούν να διαπραγματεύονται συλλογικά τους όρους των συμβάσεων μέσω οργανώσεων παραγωγών, μεγέθους ανάλογου αυτών των ομάδων βιομηχάνων ή διανομέων με τους οποίους διαπραγματεύονται·
30. επισημαίνει ότι οι δυνατότητες που παρέχουν οι μακρύτερης διάρκειας συμβάσεις για ολοκληρωμένες αλυσίδες εφοδιασμού, οι προθεσμιακές συμβάσεις, οι συμβάσεις σταθερού περιθωρίου και η ευχέρεια «κλειδώματος» των τιμών που αντικατοπτρίζει το κόστος παραγωγής για μία ορισμένη χρονική περίοδο θα μπορούσαν να προσφέρουν στους παραγωγούς ένα εργαλείο με το οποίο να διαχειριστούν τις επιπτώσεις της αστάθειας των τιμών στα περιθώριά τους·
31. πιστεύει ότι πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα χρήσης νέων μηχανισμών στις συμβατικές σχέσεις και επίσης να διατίθενται εργαλεία διαμεσολάβησης όσον αφορά τις συμβάσεις·
32. σημειώνει ότι οι διεπαγγελματικές οργανώσεις ενθαρρύνουν την εμπιστοσύνη και το διάλογο μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων (παραγωγών, μεταποιητών και διανομέων), διευκολύνουν τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας μέσω κοινών πρωτοβουλιών που βοηθούν τους γεωργούς να κατανοήσουν καλύτερα τις αγορές και την παραγωγή, προωθούν τις ορθές πρακτικές και τη διαφάνεια της αγοράς, προβλέπουν τις δυνατότητες παραγωγής, συμβάλλουν στη βελτίωση της διαχείρισης της προσφοράς και καταρτίζουν τυποποιημένες συμβάσεις που είναι συμβατές με τους κανόνες και τους κανονισμούς της ΕΕ·
33. καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τις διεπαγγελματικές οργανώσεις σε επίπεδο ΕΕ, να υπερασπιστούν από κοινού τα συμφέροντα των παραγωγών που δραστηριοποιούνται σε τομείς με πιο έντονο προσανατολισμό προς τις διασυνοριακές αγορές, όπως είναι ο τομέας των φρούτων και των λαχανικών·
34. αναγνωρίζει τις προσπάθειες που καταβάλλουν οι ευρωπαϊκοί συνεταιρισμοί στην σύνεση και παροχή συνδρομής στους παραγωγούς προκειμένου να βελτιώσουν τη θέση τους στην αξιακή αλυσίδα, και θεωρεί αναγκαίο να τους ενθαρρύνει ώστε να διαδραματίσουν μεγαλύτερο ρόλο στους τομείς της γεωργίας, αμβλύνοντας, ως εκ τούτου, τις επιπτώσεις της υπερβολικής αστάθειας της αγοράς·

Εργαλεία διαχείρισης κινδύνων

35. συνιστά να αναπτυχθούν περαιτέρω τα εργαλεία διαχείρισης κλιματικών, υγειονομικών και οικονομικών κινδύνων και κυρίως οι διάφοροι τύποι ασφάλισης έναντι κινδύνων για την γεωργική παραγωγή, τα εργαλεία σταθεροποίησης του εισοδήματος, οι μηχανισμοί ατομικών αποθεματικών και τα ταμεία αλληλοβοήθειας, σε μια προσανατολισμένη στην αγορά ΚΓΠ ώστε να περιοριστούν οι συνέπειες της αστάθειας

των τιμών και να ενθαρρυνθεί η διαχείριση βάσει προβλέψεων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων·

36. καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών και να αναπτύξει νέα εργαλεία, τα οποία θα πρέπει όχι μόνο να είναι δίκαια, αποτελεσματικά και δραστικά, αλλά και προσιτά από οικονομική άποψη και προσβάσιμα για τους γεωργούς, με σκοπό την πρόληψη και τη διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με την αστάθεια των τιμών και, κατ' αυτόν τον τρόπο, να θέσει τις βάσεις για μια συζήτηση σχετικά με τις μελλοντικές μεταρρυθμίσεις της ΚΓΠ·
37. υπογραμμίζει ότι αυτά τα εργαλεία, παράλληλα με το σύστημα άμεσων ενισχύσεων, πρέπει να διαθέτουν επαρκείς πόρους για την αύξηση της ανθεκτικότητας της γεωργίας περιορίζοντας συγχρόνως την ανάγκη για εκ των υστέρων διαχείριση των κρίσεων·
38. θεωρεί ότι η τομεακή διαχείριση των ταμείων αλληλοβοηθείας, που έχουν συσταθεί με πρωτοβουλία των γεωργών, μπορεί να σταθεροποιήσει τα εισοδήματα των αγροτών σε κάποιο βαθμό εφόσον τα περιθώρια κέρδους για τα προϊόντα τους παρουσιάζουν διακυμάνσεις·
39. θεωρεί, ακόμη, ότι τα ταμεία αλληλοβοηθείας δεν θα πρέπει να υποκαθιστούν τη στήριξη που παρέχεται από την Ένωση και πρέπει να συνδυάζονται με εθνική ενίσχυση·
40. καλεί επίσης την Επιτροπή να αναλάβει πρωτοβουλίες μέσω της παροχής κινήτρων για τη σύσταση τέτοιων ταμείων, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι κάθε μελλοντικό σύστημα διαχείρισης κινδύνων πρέπει να συνάδει, και, κατά περίπτωση να συμπληρώνει, τα συστήματα ασφάλισης που εγκρίνονται σε εθνικό επίπεδο από τα κράτη μέλη·
41. θεωρεί ότι η αστάθεια των τιμών μπορεί επίσης να αποτελέσει αντικείμενο διαχείρισης σε εθνικό επίπεδο, και καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν υπόψη την αστάθεια της αγοράς στις οικείες φορολογικές διατάξεις, επιτρέποντας στους γεωργούς τη δημιουργία μηχανισμών ατομικών αποθεματικών που θα μπορούσαν να είναι αφορολόγητοι·
42. θεωρεί ότι οι γεωργοί είναι μεταξύ των πλέον ευάλωτων παραγόντων στις αγορές, ιδίως εκείνοι που έχουν επενδύσει στην ανάπτυξη των εκμεταλλεύσεών τους·
43. θεωρεί περαιτέρω ότι θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή τα εργαλεία της ΚΓΠ, όπως η αποτελεσματική βοήθεια ταμειακών ροών ή το σύστημα προληπτικών αποταμιεύσεων, προκειμένου να μην απολεσθεί η ώθηση για επενδύσεις·
44. τονίζει το γεγονός ότι οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις μπορούν να αντεπεξέλθουν οικονομικά στην καινοτομία μόνο όταν το κόστος κεφαλαίου είναι χαμηλό και υπάρχει ρευστότητα σε κάποιο βαθμό· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, ότι ένα σταθερό εισόδημα είναι μία από τις προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν στους γεωργούς να αποκτήσουν πρόσβαση σε δάνεια·
45. σημειώνει ότι ο ρόλος και οι δραστηριότητες του τραπεζικού τομέα επηρεάζουν έντονα τους παραγωγούς και ότι τα αυξανόμενα επίπεδα γεωργικού χρέους επιφέρουν πρόσθετες επιβαρύνσεις στον τομέα, σε περιόδους αστάθειας των τιμών·

46. υπογραμμίζει τη σημασία που έχει η καλύτερη ενημέρωση των γεωργών σχετικά με το αποφασιστικό ρόλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων στη στήριξη και ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας και για το πώς μπορούν να επωφεληθούν από καινοτόμα χρηματοδοτικά μέσα·
47. θεωρεί ότι οι γεωργοί και οι γεωργικές ενώσεις πρέπει να έχουν καλύτερη ενημέρωση σχετικά με τον εκσυγχρονισμό, τη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητα των εκμεταλλεύσεων, ενώ ταυτόχρονα να προβλέπονται γι' αυτούς μαθήματα κατάρτισης σχετικά με την διαχείριση κινδύνων, τα στοιχεία της αγοράς, τα περιθώρια και την αστάθεια των τιμών·
48. καλεί την Επιτροπή να εγκρίνει, σε στενή συνεργασία με τις εθνικές αρχές καθώς και τις γεωργικές ενώσεις, ένα σχέδιο ευαισθητοποίησης σχετικά με τα διαθέσιμα εργαλεία διαχείρισης κινδύνου στον πυλώνα II και στο πλαίσιο της ενιαίας ΚΟΑ·
49. καλεί τα κράτη μέλη και τις τοπικές αρχές να ενισχύσουν τις ως άνω πτυχές στα οικεία προγράμματα γεωργικής εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης·
50. πιστεύει ότι ένας από τους τρόπους για την σταθεροποίηση των αγορών και τη μείωση της αστάθειας των τιμών είναι η διασφάλιση καλύτερης ισορροπίας μεταξύ προσφοράς και ζήτησης·

Παρατηρητήρια αγορών και τιμών γεωργικών προϊόντων

51. θεωρεί ότι οι γεωργικές αγορές πρέπει να είναι διαφανείς, πράγμα που μπορεί να επιτευχθεί κυρίως μέσω της πιο έγκαιρης δημοσίευσης υφισταμένων πληροφοριών σχετικά με τις τιμές και το κόστος, πληροφορίες που θα είναι εύκολα προσβάσιμες και χρήσιμες σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς της τροφικής αλυσίδας, από την παραγωγή έως τη διανομή, περιορίζοντας έτσι την κερδοσκοπία και την αστάθεια των τιμών·
52. σημειώνει, ωστόσο, ότι η διαφάνεια των τιμών από μόνη της δεν θα συμβάλει στη βελτίωση της ανθεκτικότητας των γεωργών έναντι της αστάθειας των τιμών, ούτε θα επιλύσει δομικά ελαττώματα στην οργάνωση των αγορών, όπως οι ανισορροπίες μεταξύ προσφοράς και ζήτησης·
53. ενθαρρύνει τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Χάρτη με πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τη διαθεσιμότητα των γεωργικών προϊόντων·
54. εκφράζει την ικανοποίησή του για την επέκταση πρόσθετων μέσων παρακολούθησης της αγοράς σε άλλους τομείς·
55. τονίζει το σημαντικό πλεονέκτημα για τους αγρότες να γνωρίζουν τη διαμόρφωση και τη διακύμανση των τιμών καθώς και τις τάσεις όσον αφορά την προσφορά, κατά τη διαπραγμάτευση των συμβάσεων με όλους τους άλλους ενδιαφερόμενους φορείς·
56. συνιστά τη θέσπιση ευρωπαϊκών γεωργικών παρατηρητηρίων τιμών, που θα καλύπτουν ολόκληρη την αλυσίδα, από την τιμή παραγωγού έως την τελική τιμή πώλησης, προκειμένου να παρέχουν συνεχή ανάλυση των γεωργικών αγορών ανά επί μέρους τμήμα·

57. συνιστά τη συμμετοχή των οικονομικών συντελεστών κατά την υποβολή, ανά μήνα ή ανά δίμηνο, ενημερωμένων και κατάλληλων στοιχείων για τις διακυμάνσεις και τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προβλέψεις, με βάση τις ειδικές ανάγκες του οικείου τομέα·
58. καλεί την Επιτροπή να παράσχει τους αναγκαίους πόρους για τα παρατηρητήρια που θα τους επιτρέψουν να προβαίνουν σε συστάσεις, και όχι απλώς να παρακολουθούν τις εν λόγω διακυμάνσεις·

Εργαλεία για την πρόληψη και τη διαχείριση κρίσεων

59. εκτιμά ότι τα παραδοσιακά εργαλεία διαχείρισης κρίσεων της ΚΓΠ (δημόσια παρέμβαση και ιδιωτική αποθεματοποίηση) δεν είναι αρκετά αποτελεσματικά σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομία·
60. καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να αναπτύξει εργαλεία του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα που συνδυάζονται και/ή αλληλοσυμπληρώνονται, μαζί με ένα ειδικά προσαρμοσμένο, δεσμευτικό μηχανισμό έγκαιρης προειδοποίησης προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των αγορών και να αντιμετωπισθούν οι κρίσεις της αγοράς·
61. θεωρεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να χρησιμοποιήσει όλα τα εργαλεία που έχει ήδη στη διάθεσή της στο πλαίσιο της ενιαίας ΚΟΑ για την αντιμετώπιση κρίσεων·
62. εκφράζει τη λύπη του για τη περιορισμένη χρήση του αποθεματικού κρίσεων, κυρίως λόγω των δημοσιονομικών κανόνων, ιδίως της αρχής της ενιασιότητας, και του περιθωρίου εκτίμησης που διαθέτει η Επιτροπή για την ενεργοποίησή του·
63. ζητεί, ως εκ τούτου, να συσταθεί το αποθεματικό για τις κρίσεις εκτός του προϋπολογισμού της ΚΓΠ και να χρησιμεύσει ως πηγή χρηματοδότησης των μέσων διαχείρισης κρίσεων·
64. θεωρεί τα αντικυκλικά μέτρα ως εργαλεία πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων, σε συνδυασμό με τα εργαλεία διαχείρισης κινδύνου, μέσω των οποίων η ΕΕ μπορεί να παρέμβει στις γεωργικές αγορές σε περιπτώσεις κρίσης «ανωτέρας βίας» ούτως ώστε να αποφεύγονται οι σημαντικές περικοπές τιμών·
65. καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει μελέτη σχετικά με το πώς να αναπτυχθούν μηχανισμοί για την πρόληψη και την καταπολέμηση κρίσεων λόγω της αστάθειας των τιμών με την χρήση αντικυκλικών ενισχύσεων και να προβλέψει μεγαλύτερη ευελιξία στους ετήσιους προϋπολογισμούς, εντός των ορίων του πολυετούς χρηματοδοτικού κονδυλίου, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι αντικυκλικές ενισχύσεις·

ο

ο ο

66. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.